

Rok 1915.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXV. — Wydana i rozesłana dnia 6. marca 1915.

Treść: (M 54. i 55.) 54. Rozporządzenie w sprawie zastosowania rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. października 1914 (dotyczącego postanowień wyjątkowych dla budowli uprzewilejowanych) do budowy kolejów żelaznych. — 55. Rozporządzenie, dotyczące uprawy gruntów, leżących odlogiem.

54.

Rozporządzenie Ministerstwa kolejów żelaznych z dnia 28. lutego 1915

w sprawie zastosowania rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. października 1914, Dz. u. p. Nr. 284 (dotyczącego postanowień wyjątkowych dla budowli uprzewilejowanych) do budowy kolejów żelaznych.

Na zasadzie § 9. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. października 1914, Dz. u. p. Nr. 284, dotyczącego postanowień wyjątkowych dla budowli uprzewilejowanych w czasie trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych wojną, zarządza się odnośnie do budowli, przypadających kompetencji władz kolejowych a uznanych za budowle uprzewilejowane, co następuje:

§ 1.

Przy przebudowach lub dobudowach na kolejach żelaznych, dla których nie jest wymagany obchód polityczny według § 18. rozporządzenia ministerialnego z dnia 25. stycznia 1879, Dz. u. p. Nr. 19, tądzież dla nie należących do kolei budowli, które mają być wybudowane na gruncie kolejowym, należy zastosować w całej pełni postanowienia rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. października 1914, Dz. u. p. Nr. 284.

§ 2.

Przy innych budowach, przypadających kompetencji władz kolejowych, należy zastosować postanowienia §§ 2., 3. i 5., ustęp 3., §§ 6. i 7., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. października 1914, Dz. u. p. Nr. 284, odnośnie do reszty postępowania obowiązują natomiast odpowiednie postanowienia ustawy o wywłaszczeniu na rzecz kolejów żelaznych z dnia 18. lutego 1878, Dz. u. p. Nr. 30, i rozporządzenia ministerialnego z dnia 25. stycznia 1879, Dz. u. p. Nr. 19, z zmianami, jakie wynikają z postanowień następujących (§§ 3., 4., 5., 6. i 7.).

§ 3.

Przy zasadniczym zatwierdzaniu projektów należy udzielić nakaz politycznej władzy krajowej, aby połączyła w jednej rozprawie ewentualnie potrzebne ustalenie trasy i stacji kolejowych z obchodem politycznym i rozprawą, dotyczącą wywłaszczenia.

Rozprawę tę należy rozpocząć najdalej w ciągu trzech tygodni. Dla wyłożenia w poszczególnych gminach projektów i środków, potrzebnych dla wywłaszczenia, należy ustanowić 8dniowy termin. Komisja ma się składać z członków, wymienionych w § 15. rozporządzenia ministerialnego z dnia 25. stycznia 1879, Dz. u. p. Nr. 19.

Można upoważnić polityczną władzę krajową, aby na podstawie wyniku urzędowej czynności komisyjnej, jeżeli jest jednoznaczny wniosek komisji, udzieliła w imieniu Ministerstwa kolei żelaznych konsensu na budowę i połączyła go z decyzją co do przedmiotu i zakresu wywłaszczenia.

O wydanej decyzji należy zdać sprawozdanie Ministerstwu kolei żelaznych w ciągu 8 dni.

Jeżeli przy komisji obchodowej nie można uzyskać porozumienia lub jeżeli Ministerstwo kolei żelaznych zastrzegło sobie wydanie decyzji co do przedmiotu, wówczas winna polityczna władza krajowa zdać sprawozdanie o wyniku urzędowej czynności komisyjnej w ciągu 8 dni; orzeczenia w sprawie wywłaszczenia należy wydać w ciągu 8 dni po nadjęciu decyzji Ministerstwa kolei żelaznych.

Odwołanie przeciw orzeczeniu w sprawie wywłaszczenia jest niedopuszczalne.

Przy udzieleniu konsensu na budowę należy także oznaczyć termin, w ciągu którego budowa pod rygorem utraty zezwolenia ma być rozpoczęta i ukończona.

§ 4.

Jeżeli nie można oznaczyć odszkodowania, które ma się zapłacić wskutek wywłaszczenia, po myśli § 22. ustawy o wywłaszczeniu na rzecz kolei żelaznych w drodze porozumienia między przedsiębiorstwem kolejowym a wywłaszczonym, wówczas należy oznaczyć odszkodowanie według § 6. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. października 1914, Dz. u. p. Nr. 284.

W tym celu winna polityczna władza krajowa, która dokonała urzędowej czynności komisyjnej, unormowanej w § 3. niniejszego rozporządzenia ministeryjnego, na prośbę przedsiębiorstwa kolejowego lub, jeżeli prośba ta nie zostanie wniesiona w ciągu jednego miesiąca po wydaniu orzeczenia w sprawie wywłaszczenia, na prośbę wywłaszczonego przeprowadzić na miejscu dochodzenia co do stosunków, miarodajnych dla wywłaszczenia, a to posługując się dwoma rzecznikami zaprzysiężonymi, których wybrać należy z spisu, sporzązonego według § 24. ustawy o wywłaszczeniu na rzecz kolei żelaznych.

Wynik dochodzeń ma polityczną władzę kraju przedłożyć Ministerstwu kolei żelaznych, a Ministerstwo to winno w przypadkach, które pozostały sporne, przesłać go komisji, ustanowionej według § 6. rozporządzenia cesarskiego z dnia

16. października 1914, Dz. u. p. Nr. 284; komisja ta rozstrzyga stanowczo o odszkodowaniu, które należy uiścić, z wyłączeniem dalszej drogi prawnej.

Przy wymierzaniu odszkodowania należy analogicznie stosować postanowienia §§ 4. do 10., 25. do 29. i § 32., odnośnie do zapłaty kwoty odszkodowania postanowienia §§ 33. i 34. ustawy o wywłaszczeniu na rzecz kolei żelaznych.

§ 5.

Ministerstwo kolei żelaznych może orzec przy udzieleniu konsensu na budowę kolei uprzywilejowanej (§ 3.), że w miejscu postępowania, unormowanego w § 4., ma wejść dla wymierzenia odszkodowania zwyczajne postępowanie według postanowień ustawy o wywłaszczeniu na rzecz kolei żelaznych, jeżeli nie należy się wskutek tego obawiać odwleczenia budowy.

§ 6.

W przypadkach szczególnie nagłych może polityczna władza powiatowa na prośbę starającego się o budowę jeszcze przed zapłatą lub złożeniem odszkodowania za wywłaszczenie zarządzić tymczasowe wprowadzenie w posiadanie gruntów, do których odnosi się wywłaszczenie.

Zabezpieczenie, które ewentualnie należy uiścić, jakież odszkodowanie za wejście przed czasem w posiadanie należy oznaczyć według § 42., ustęp 3. i 4. ustawy o wywłaszczeniu na rzecz kolei żelaznych.

§ 7.

Jeżeli kolej żelazna, co do której przeprowadzono już obchód polityczny i rozprawę, dotyczącą wywłaszczenia, lecz nie wydano jeszcze orzeczeń wywłaszczających, uznano za budowę uprzywilejowaną po myśli § 8. rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. października 1914, Dz. u. p. Nr. 284, wówczas mają zastosowanie co do dalszego postępowania odnośnie postanowienia § 3., ustęp 6. i 7., tudzież §§ 4., 5. i 6. niniejszego rozporządzenia ministeryjnego.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Forster wr.

55.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i Ministrem sprawiedliwości z dnia 3. marca 1915, dotyczące uprawy gruntów, leżących odlogiem.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Grunta, leżące odlogiem, na których do dnia 15. kwietnia 1915 osoby ku temu uprawnione nie poczynią żadnych robót przygotowawczych dla uprawy wiosennej, jakkolwiek stosunki pod względem wilgoci gleby na to pozwalają, mogą być uprawione w roku 1915 przez gminę, na której obszarze leżą, płodami służącymi do żywienia ludzi lub zwierząt.

Jeżeli gmina nie uczyni użytku z tego prawa do dnia 23. kwietnia 1915, wówczas może polityczna władza powiatowa zezwolić gminom sąsiednim lub osobom trzecim na uprawę takich gruntów.

Gmina ma obowiązek przedłożyć politycznej władzy powiatowej najdalej do dnia 25. kwietnia 1915 wykaz wszystkich gruntów, które na jej obszarze pozostawiono nieuprawione.

§ 2.

Postanowienia § 1. nie mają zastosowania lub tylko mają je z czasowem ograniczeniem prawa uprawy, jeżeli właściciel do dnia 31. marca 1915 doniesie lub uprawdopodobni politycznej władzy powiatowej, że grunt ma być w roku 1915 poddany uprawie lub użyty dla celów, które wykluczają w ogóle lub wykluczają po części od pewnej oznaczonej chwili ich uprawę płodami wiosennymi.

Polityczna władza powiatowa winna w ciągu trzech dni po otrzymaniu doniesienia zawiadomić gminę i zgłoszającego, czy uprawa gruntu jest dopuszczalna lub o ile ona jest ograniczona.

§ 3.

Jeżeli grunt, odlogiem leżący, pozostawiono do uprawy gminie lub osobie trzeciej, wówczas należy natychmiast dokonać uprawy, i to według wskazówek komisyi dla żniw.

Piecza nad uprawą i zwożenie żniwa zostaje pod nadzorem komisyi dla żniw.

§ 4.

Uprawiający może wydawać wszelkie zarządzenia potrzebne dla odpowiedniego zagospodarowania gruntu. Przysługuje mu prawo przechodu i przejazdu przez obce drogi prywatne. Dostęp i dojazd przez obce grunty dla celów zagospodarowania jest o tyle dozwolony, o ile to możliwe jest bez znacznej szkody cudzego posiadania.

Natomiast nie wolno przez zagospodarowanie gruntu ukrócać istniejących praw do drogi.

Polityczna władza powiatowa może wydać wskazówki, które są potrzebne dla powstrzymania przeszkód w obrocie i w prowadzeniu gospodarstwa.

§ 5.

Dochód, uzyskany z uprawy gruntu (§ 1.), należy się uprawiającemu.

Właściciel nie ma prawa do dochodu. Prawo do odszkodowania wobec uprawiającego przysługuje mu tylko o tyle, o ile tenże dopuścił się zawinienia przy wykonywaniu prawa uprawy.

Po zwicieleniu żniwa gaśnie wszelkie prawo uprawiającego do używania gruntu.

W razie potrzeby może komisja dla żniw wydać postanowienia co do czasu żniw (§ 3.).

§ 6.

Przez uprawę nie narusza się istniejących zobowiązań wierzyciela do zapłaty ciężarów, obciążających grunt.

§ 7.

Sprzedaż lub wydzierżawienie gruntu nie wywiera żadnego wpływu na prawa uprawiającego.

§ 8.

Przepisy obowiązujące właściciela na zasadzie niniejszego rozporządzenia, mają analogiczne zastosowanie także do dzierżawców, użytkowców lub innych osób, rzeczowo uprawnionych.

§ 9.

Przeciw zarządzeniom politycznych władz powiatowych, wydanym w wykonaniu niniejszego rozporządzenia, dalszy tok instancyjny jest niedopuszczalny.

§ 10.

1. Kto podaje daty nieprawdziwe, aby spowodować orzeczenie urzędowe co do niedopuszczenia uprawy pewnego gruntu przez inną osobę lub co do czasowego ograniczenia takiej uprawy, będzie karany grzywną do 5000 koron lub aresztem do 6 miesięcy.

Posiadacza gruntu, który przedsiębierze tylko roboty przygotowawcze, natomiast zaniedbuje dalszej uprawy z własnej, winy jakotęż osobę trzecią, która stosownie do § 2. przyjęła na siebie uprawę pewnego gruntu i ją z własnej winy zaniedbuje, będzie się karało grzywną do 1000 koron lub aresztem do jedego miesiąca.

3. Kto działa wbrew przepisom, wydanym na podstawie niniejszego rozporządzenia przez władzę polityczną lub komisję dla żniw, będzie karany grzywną do 500 koron lub aresztem do 14 dni.

Postępowanie karne przysługuje władzom politycznym.

§ 11.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr. Heinold wlr.
Zenker wlr.